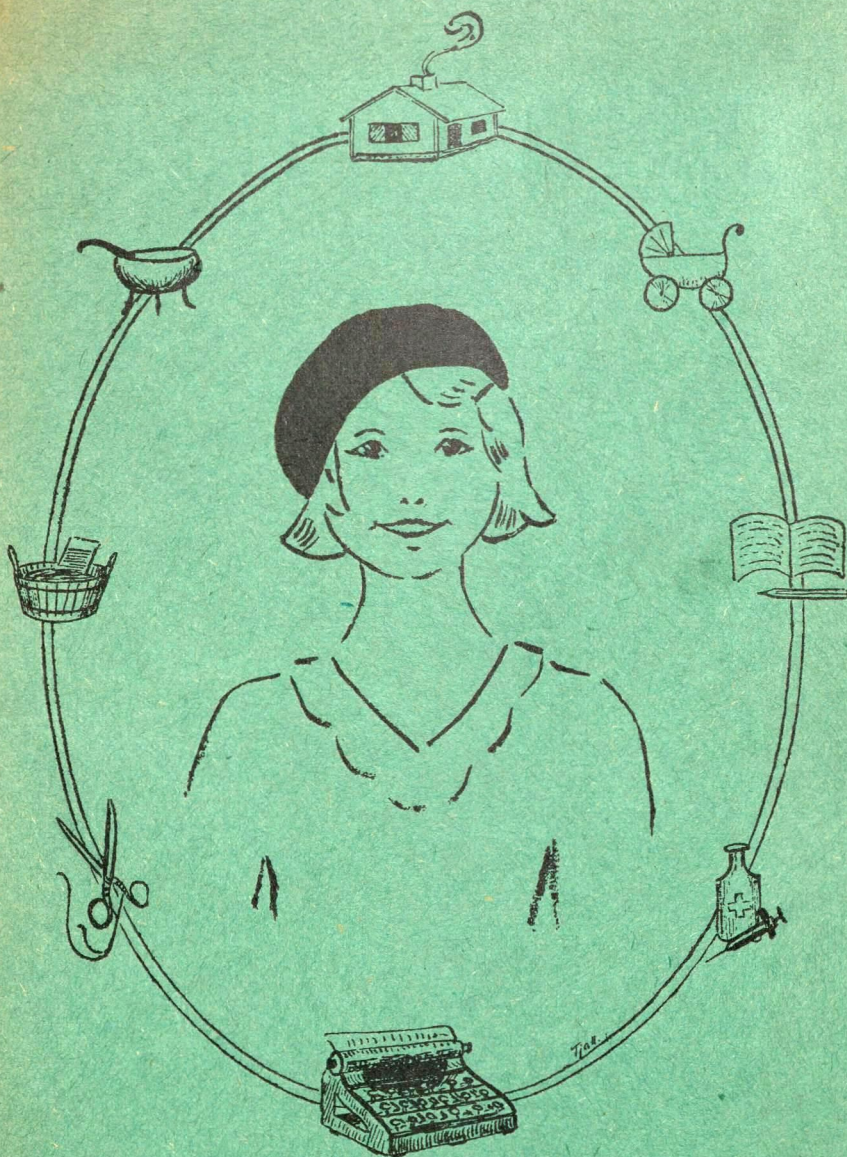

VAD VILL DU BLI ?

STOCKHOLMS STADS FOLKSKOLOR

1925

STOCKHOLMS STADS FOLKSKOLOR

VAD VILL DU BLI?

FLICKORNAS YRKESVAL

ANVISNINGAR TILL FLICKORNA OCH DERAS FÖRÄLDRAR
I FRÅGA OM VISSA YRKEN OCH UTBILDNINGSVÄGAR

PÅ UPPDRAG AV STOCKHOLMS FOLKSKOLELDIREKTION

UTARBETAD AV

EMILIA BROOMÉ

6: E OMARBETADE UPPLAGAN AV

KERSTIN HESSELGREN OCH KAJSA BARCK-LAGERGREN

HASSE W. TULLBERG, ESSELTE AB.
STOCKHOLM 1935

Innehållsförteckning.

Vad skall du ta dig för, när du slutar skolan?	5
Vad vill du bli?	6
Vad kan du bli?	7
Praktiskt eller teoretiskt arbete?	12
Något om skolor	13
Tabell över skolsystemet med förklaring	14
Förmånen att få lära ett yrke grundligt	19
Den första anställningen	22
Platsförmedling för ungdom	24
Industri och hantverk	25
Textilindustri	30
Tobaksindustri	30
Bryggeri- och läskedrycksindustri	31
Skoidustri	31
Elektrisk industri	32
Bokbinderi	32
Livsmedelstillverkning	32
Tvätt och strykning	33
Sömnadsyrket	34
Modistyrket	37
Herr- och damfrisöryrket	37
Konsthantverk	39
Konstvävnad och konstsoömad	39
Metallarbete m. m.	40
Teckning för reklam och bokhantverk	40
Fotografyrket	40
Husliga yrken inom hem, anstalter och restauranter	41
Lantgöromål	47
Lanthushållning	47
Trädgårdsarbete	50
Hälso- och sjukvård	50
Baderska	50
Barnmorska	51
Sjuksköterska	51
Tandsköterska och tandtekniker	54
Barnavård	55
Läraryrket	57
Småskollärlarinna	58
Folkskollärlarinna	59
Lärlarinnor i praktiska ämnen	59
Affärs- och kontorsanställning	61
Anställning i allmän tjänst	67
Yrken med högre utbildning	69
Anvisningar angående fysiska svagheters inverkan på yrkesvalet	70
Yrkes- och skolregister	74

Förord.

»Flickornas yrkesval» föreligger härmed i 6:e delvis omarbetade upplagan.

Till alla dem, som med stort intresse och tillmötesgående lämnat oss erforderliga uppgifter, bedja vi att få uttrycka vår tacksamhet. Ett särskilt tack ha vi att framföra till fröken Greta Svensson, D. S. I. (Diplomerad vid Socialinstitutet), som givit oss en synnerligen värdefull hjälp vid bearbetningen av materialet.

Stockholm i december 1934.

KERSTIN HESSELGREN

f. d. yrkesinspektis.

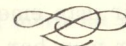
KAJSA BARCK-LAGERGREN

2:dra assistent vid Stockholms stads
arbetsförmedling.

1* klass sitta in i samma yrke och bli t. ex. talikskrivare. Då kan man

~ *Låt mig leva, låt mig verka! Stark och vaken, glad och fri!* ~

Vad skall du ta dig för, när du slutar skolan?

Tänker du direkt in i praktiskt arbete eller skall du fortsätta i en ny skola? I båda fallen finns det många vägar att välja på!

Vad vet du om yrket du tänker dig in i, som kanske tar dig för hela livet eller om skolan, som kommer att dra både tid, pengar och arbete?

Det gäller att ta den väg, som är framkomlig för dig med dina anlag och möjligheter och som för till det mål du tänkt dig!

Det betyder nämligen mycket för en människas tillfredsställelse och för hennes möjligheter att slå sig fram, om hon känner sig ha kommit på sin rätta plats, d. v. s. fått ett arbete, där hennes anlag och färdigheter komma till sin rätt. Känner man att man gör sin sak bra, är detta något som kan skänka intresse och glädje åt varje arbete.

Däremot blir ofta ett arbete, som varken är tråkigt eller obehagligt, tungt för en människa, som inte passar för det utan som vet med sig, att här kan hon aldrig åstadkomma något riktigt duktigt.

Det finns människor, som i sitt arbete bara se medlet att skaffa sig uppehälle; bra mycket lyckligare är den som i sitt yrke också kan se en livsuppgift, vilken hon med glädje söker fullgöra så bra som möjligt.

Ändå sker valet av yrke ofta utan grundligare övervägande! Det beror många gånger på rena tillfälligheter, även var de ungdomar hamna, som kanske kunde få välja efter anlag och begåvning. För den ena erbjuder sig kanske en plats på ett område, som hon — utan att närmare tänka på saken — tycker kan vara ungefär lika bra som många andra. En annan söker erhålla en plats, där en vän eller bekant med kanske helt olika anlag och förutsättningar trivs bra. Det händer även, att alla flickor i en klass vilja in i samma yrke och bli t. ex. butiksbiträden. Då kan man

verkligen undra om de fått klart för sig, att inte alla kunna passa för samma yrke. Inte heller ha de på allvar ställt sig inför frågan:

Vad vill du bli?

Intet arbete är så utan intresse, att man inte, om man gör det bästa möjliga av det, kan finna en viss tillfredsställelse däri. Både för arbetets och främst för sin egen skull bör man emellertid sträva att så tidigt som möjligt komma in på en väg, där man har utsikt att få bästa användning för sin särskilda läggning och fallenhet. Enklast är det för den som har utpräglad begåvning och lust för ett visst yrke och som får följa den.

Tyvärr är emellertid yrkesvalet icke blott en fråga om vart håg och fallenhet peka. Ännu en sak måste man ha klart för sig, innan man träffar val av anställning eller av utbildningsväg för ett framtida arbete: *Behövs det ny arbetskraft på det området* eller äro utsikterna att där få en plats möjligen särskilt små? Ett yrke kan vara överfyllt av arbetskraft på grund av nedåtgående konjunkturen eller på grund av för starkt tillopp av arbetssökande.

Tidvis komma också *vissa yrken på modet*. Detta gäller i våra dagar bl. a. kontorsyrket, dit tillströmningen av kvinnlig ungdom är särskilt stark. Många äldre kontorister gå emellertid arbetslösa och utsikterna att överhuvudtaget få en plats på denna bana äro mycket små, om man icke har en särdeles god utbildning eller kan nöja sig med mycket liten lön.

Tag därför reda på arbetsmöjligheterna på ett område, innan du sätter igång med utbildningen!

På grund av den starka konkurrensen på nästan alla arbetsområden tycks det för många ungdomar knappast bli fråga om att *välja* yrke. Ekonomiska svårigheter och fruktan för arbetslöshet kan många gånger tvinga till att på måfå söka anställning och att ta vad helst som bjudes, eller att gå till den utbildning, som ger största hopp om snar förtjänst.

Hur det än förhåller sig, är det alltid av största vikt för dig att grundligt sätta dig in i alla frågor, som röra yrkesvalet.

Det gäller att få kännedom om allehanda olika yrken, ty ett och annat yrke kan vara för litet känt, för att man skulle komma att tänka på det.

Det gäller att få kunskap om vad de olika yrkena kräva, så att man åtminstone ej i första taget söker ett arbete, för vilket man ej har erforderliga kropps- eller själskrafter, men å andra sidan vågar ge sig in på en eftersökt bana, om man visar sig ha alldeles särskild lämplighet för just den.

Det gäller också att ta reda på olika utbildningsvägar, möjligheterna att komma vidare på det område, där man söker sin första plats o. s. v. Många av dem, som nu på måfå söka efter arbete, skulle, med större kunskap i dessa frågor, lättare kunna finna sin plats än vad nu är fallet.

I detta sammanhang måste dock ännu en sak framhållas just med tanke på den arbetslöshet, som råder inom vissa åldersgrupper bland ungdomen.

Varje redligt utfört arbete och all sorts utbildning eller träning, som man tar på allvar, utvecklar en mera än man anar för andra svårare och mera tillfredsställande uppgifter, som man kanske senare i livet kan ställas inför.

Den som mot sin håg måste ta plats t. ex. som passflicka i ett hem eller som springflicka i en affär, kan sålunda, om hon bara har ögonen med sig, få lära sig värdefulla ting, inte bara rörande arbetet utan även om livet och människorna, som hon ej på samma sätt skulle ha lärt, om hon gått raka vägen till den examen, hon drömt om, eller det arbete, hon helst ville ha.

Den allra lägsta posten i ett verk, en affär eller en verkstad är f. ö. ofta enda vägen till arbetsområdet i fråga, inte bara för den, som saknar specialutbildning, utan många gånger även för den, som offrat flera år på sin utbildning och kunde tycka sig färdig för svårare värv.

Det gäller därför att inte kasta bort en föga lockande arbetsmöjlighet i väntan på en bättre och att inte försumma ett tillfälle att lära sig något nytt, på vilket område det än är, ty den enklaste arbetsuppgift, som man utför med ansvar — vare sig i en anställning eller i en skola eller i hemmet — är en säkrare väg till arbete än att bara gå och vänta.

Den för närvarande särskilt starka konkurrensen om arbetstillfällena har än mer ökat kravet på duglighet och lämplighet för arbetet. Det är angeläget, att även föräldrar och lärare ha uppmärksamheten fäst vid dessa förhållanden och givetvis bör du rådgöra med dem och andra som äro inne i olika arbetsförhållanden.

Vad kan du bli?

För att kunna göra ett gott yrkesval, är det, som vi redan sett, många omständigheter att ta hänsyn till.

Valet är ju lätt för den, som har utpräglad lust och fallenhet för något yrke, som hon känner väl till. En flicka, som mest av allt tycker om små barn eller som tidigt visat lust och händighet för en husmors arbete behöver inte tveka.

Men vanligen peka inte anlagen bestämt åt något visst håll. Då gäller det att skaffa sig överblick över olika tänkbara yrken. Man måste göra klart för sig vad som inom vart och ett av dessa fordras för att kunna göra ett förstklassigt eller åtminstone gott arbete, och jämföra dessa fordringar med sina egna förutsättningar. Vissa svagheter, såväl kroppsliga som andliga, äro till stort hinder i det ena yrket men spela just inte någon roll i ett annat. Med ett ord man måste göra klart för sig **vad man kan bli**.

Det är klart, att den, som har sinne för ordning och noggrannhet, som har sin fröjd i att göra något riktigt väl och vackert, passar bra för ett sådant yrke som sömnad av hög klass. Hon skulle däremot inte ha användning för dessa goda egenskaper och inte trivas med t. ex. enkla konfektionssömnad, där det lägges mera vikt på att arbeta undan så fort som möjligt än på ett noggrant detaljutförande.

En kroppslig svaghet som t. ex. anlag för plattfot betyder intet för en skonåtlerska, en kontorist eller en småskollärlarinna men kan göra arbetet olidligt i ett yrke, som fordrar ständigt stående, t. ex. strykning eller hårfrisering.

Närsynthet betyder föga i ett yrke, där man utan olägenhet använder glasögon, men kan vara mycket hindersamt t. ex. för en kokerska, emedan imman från grytorna gör glasögonen obrukbara.

Erfarenhet och gjorda undersökningar visa emellertid, huru inom nästan alla områden personer äro verksamma, vilka på grund av någon brist eller begränsning bort slå in på en helt annan levnadsbana.

Bland anställda i mode-, tapisseri- och manufakturaffärer finnas t. ex. flera än man tror, som icke äro lämpliga för yrket på grund av färgblindhet eller höggradig oförmåga att särskilja färgnyanser.

Vidare hör man ej sällan, att flickor med anlag för bröstsjukdomar bliva sömmerskor eller kontorister, därför att de själva eller deras näraste anse, att ett »lätt» arbete passar så bra för den som är »klen».

En flicka som stammar, kan flera år gå som springflicka i en affär utan att göra någonting åt det och utan att betänka, att hon på grund av sitt talfel aldrig kan vinna befördran till expedit.

En läkare, som studerat synsinnets inverkan på lämpligheten för olika yrken, undersökte även synförmågan på 2 000 platssökande ungdomar och fann därvid att 1 200 av dessa på grund av olika brister i synsinnet voro mer eller mindre olämpliga för de levnadsbanor, på vilka de från början velat slå in.

Det finns yrken, för vilka särskilda kroppsliga eller andliga egenskaper inte spela någon större roll, men på andra områden, kan en viss egenskap

vara absolut outhärlig eller en viss kroppslig svaghet bli fullkomligt ödesdiger.

Detta är orsaken till att exempelvis var och en som vill bli flygare måste genomgå en hel rad olika prov för att utröna, om han är i besittning av alla härför erforderliga kroppsliga och andliga förutsättningar.

Även då det gäller anställning i andra yrken t. ex. som postexpeditör, provas den sökande bl. a. på sådana egenskaper, som man anser nödvändiga för detta yrke, såsom minne, förmåga att starkt koncentrera uppmärksamheten och att hastigt orientera sig i och överblicka ett förelagt material.

På samma sätt har man inom industrin börjat göra dylika prov för att finna den till ett visst arbete lämpligaste personen.

Det kan emellertid till slut bli nödvändigt att ta vad som bjudes utan hänsyn till den inverkan, som möjligen förefintliga svagheter kunna utöva på framtidsmöjligheterna på den erbjudna platsen. Likväl bör du alltid göra dig frågan: »*Vad kan jag bli, om jag nu börjar med det här?*» Tänk sedan efter, om någon kroppslig eller andlig brist, som ej är till hinders för närvarande på den lägsta posten, kan bli det i framtiden. Måste man börja arbeta på ett område, där man ej kan ha något att räkna med för framtiden, bör man sträva efter att snarast möjligt komma över till ett yrke, där man har större framtidsutsikter.

Då man skall söka bedöma lämplighet eller olämplighet för vissa yrken, är det lättast men på samma gång viktigast att först klargöra, vilka yrken som bör undvikas, när vissa kroppsliga bristfälligheter äro för handen.

Några exempel anföras här:

Den, som har *klen hjärta*, bör ej välja ett yrke, som är förbundet med jäkt (många fabriksarbeten) eller med muskelansträngning, t. ex. trappgående (tidningsbud, springflicka) eller maskintrampning, utan söka sin utkomst genom något arbete, som utföres stillasittande och i mera lugn arbetstakt, t. ex. kontorsarbete, urmakeri, konstsomnad, blomsterbindning. För *klena lungor* är intet mera olämpligt än arbete i hopsjunkna ställning (sömnad, skrivarbete) eller yrken, där damm i större mängder kan förekomma, t. ex. mjöldamm i bagerier, bomullsdamm inom textilindustri, metalldamm inom metallindustri.

En flicka med *sned rygg* passar knappast till barnsköterska, hon frestas så lätt att bära barnet på den ena armen; i allmänhet bör den, som har klen rygg och svag muskulatur, söka sig till yrken, som medge växlande kroppsställningar. Vid anlag för *plattfot*, *kobenthet* eller *åderbräck* på benen måste man undvika långvarigt stående; man bör alltså inte bli hårfrisörska, tvätterska, strykerska, uppsasserska eller butiksbiträde.

Den, som lider av *blodbrist*, mår inte bra av stillasittande inomhus men får väl av rörelse i friska luften och av husligt arbete. För vissa yrken fordras ovillkorligen goda kroppskrafter; utan sådana reder man sig dåligt, t. ex. såsom sjuksköterska eller barnmorska eller i trädgårdsarbete.

En så pass obetydlig sak som *handsvett* kan vålla olägenhet inom vissa yrken, där man har att göra med fint och ömtåligt material (modistyrket, finare sömnad för hand), ävenså i yrken som sjuksköterskans eller hårfrisörskans, där *dålig andedräkt* även vållar obehag. Har man *grova händer*, utgör detta också ett hinder för arbete med sådant material, som lätt fastnar eller lätt går sönder, t. ex. vid spinning och knytning inom textilindustrin eller vid vissa arbeten inom glödlampfabrikationen.

Har man fallenhet för *reumatism*, bör man undvika sådana yrken, där man utsätter sig för att bli våt eller för vistelse i kalla, dragiga lokaler, alltså inte bli t. ex. tvätterska eller bryggeriarbeterska.

Sinnesorganens beskaffenhet är i många fall av stor betydelse. Så t. ex. krävas *goda ögon* för lärarinnor, linnésömmerskor, brodöser, urmakare, typografer och maskinskriverskor, medan synens skarpa icke spelar någon roll vid sådana yrken som tvätt, trädgårdsarbete, servering, bakning, borstbinderi m. fl. I vissa fall ligger stor vikt på ett väl *utvecklat färgsinne*; det är t. ex. fallet vid sortering av tobak, liksom för modisten och för den, som sysslar med textilt konsthantverk.

Svag hörsel eller *stämning* är ett besvärligt hinder i alla yrken, där det gäller att stå i ständig beröring med allmänheten, alltså för en sjuksköterska, ett butiksbiträde, en uppsasserska; likaså för en lärarinna. Är örat ömtåligt, bör det aktas för bullret i vissa yrken (slamret i ett väveri t. ex.). För den, som har ett svagt eller ömtåligt hörselorgan, passar däremot sådant arbete, som man kan utföra för sig själv och som inte kräver mycket umgänge med yttervärlden: trädgårdsarbete, porslinsmåleri, mönsterteckning, bokbinderi m. m.

Bristfälligheter i lukt och smak få icke finnas hos dem, som syssla med matlagning eller med framställning av närings- och njutningsmedel.

Ett *känsligt nervsystem* påverkas ogynnsamt av yrken, som äro förbundna med nattvak (sjuk- och småbarnsvård, restaurangtjänst) eller fordra spänd uppmärksamhet (telefonist) eller minutiös teknik (linnesöm) eller äro förbundna med starka sinnesintryck (maskinslammer). Likaså bör den, som är nervöst retlig, undvika sådant arbete, där påfrestningen tidvis ökas starkt, såsom fallet är vid åtskilliga säsongarbeten.

Angående fysiska svagheters inverkan på yrkesvalet se f. ö. anvisningar utarbetade i samråd med läkare sid. 70—73.

Man bör dock komma ihåg: kroppsliga brister kunna rättas till och övervinnas.

Svaga muskler kunna mången gång uppövas och stärkas, blodbrist kan ofta övervinnas genom lämpligt levnadssätt, svaga fotvalv kunna stödjas genom hälfootsinlägg o. s. v.

Den som har utpräglad håg och fallenhet för ett yrke behöver således icke avstå från att ägna sig däråt, även om hennes kroppsbeskaffenhet icke är den allra bästa för yrket.

Det är naturligtvis inte bara sin fysiska utrustning, man måste taga hänsyn till, då det gäller att välja yrke; de andliga egenskaperna spela en minst lika viktig roll för yrkesvalet.

Av stor betydelse är t. ex. en sådan sak som den, om man trivs med ett enformigt, ständigt sig upprepande arbete eller om man pinas av brist på

omväxling i arbetet. Människorna äro i det fallet mycket olika och yrkena äro det också. De flesta fabriksyrken karakteriseras ju av att man oupphörligt får om och omigen utföra samma detalj i det stora produktionsmaskineriet. När man har sökt uttröna, hur detta inverkar på olika arbetare, har man funnit, att somliga inte alls betrakta enformigheten i arbetet såsom något besvärligt.

En kvinna t. ex., som i 12 år dagen i ända inlindat glödlampor i omslagspapper och inpackat dem i askar och som lyckats uppdriva sin arbetsprestation till att behandla 13 000 lampor pr dag, berättade, att hon fann sitt arbete mycket intressant; hon befann sig i en ständig tävlan med sig själv med avseende på det antal askar, hon på en viss tid skulle hinna klara, och hon avvann på det sättet sitt arbete en spänning, som gjorde att det inte ens blev henne enformigt. Hon hade tydligen en läggning, som passade alldeles utmärkt för ett mera enformigt fabriksarbete.

Men det finns å andra sidan många, hos vilka just enformigheten vållar stark olust; de skulle tydligen finna sig mycket bättre till rätta inom ett hantverk eller i husligt arbete, där arbetet icke är så starkt specialiserat utan erbjuder större möjligheter till omväxling.

Det är givet, att vissa andliga egenskaper äro av stort värde inom vissa yrken; så t. ex.:

ordning och noggrannhet inom många industrier, t. ex. tobaks- och textilindustrierna, inom flertalet hantverk och inom kontorsarbetet,

smak och fantasi inom modist- och klädsömnadsyrket,

konstnärliga anlag inom konsthantverket,

renlighet inom närings- och njutningsmedelsindustrin, samt vid arbetet i ett hem,

tålmod och älskvärdhet för en försäljerska,

rådighet och lugn för en barnmorska,

snabbhet inom ett stort antal fabriksyrken,

kärlek till naturen för en trädgårdsmästare o. s. v.

I vissa fall spelar själva sinnelaget en väsentlig roll. Lust att hjälpa och bistå sina medmänniskor är t. ex. en väsentlig egenskap för en sjuksköterska och en hemsyster, medan kärlek till barn och ungdom är förutsättning för att bli en god barnsköterska eller lärarinna.

Har man någon specialbegåvning är det önskvärt, att denna vid yrkesvalet kan komma till sin rätt. Anlag för teckning äro ju värdefulla i en hel del hantverksyrken, en tydlig och vacker stämma för telefonisten, lärarinnan och sjuksköterskan, gott språksinne för maskinskriverskan och stenografen.

En särskild begåvning, som är synnerligen nyttig för en försäljerska eller en lärarinna, är vad man kallar psykologisk blick, d. v. s. förmåga att

förstå sig på olika människor och att behandla dem på bästa sätt. Psykologisk blick behövs också hos en arbetsförestånderska vid en fabrik eller verkstad.

För en var, som skall kunna fylla måttet i någon mera ledande ställning, är det ävenså av stor vikt att äga, vad man kallar auktoritet, samt organisationstalang och förmåga av initiativ.

En omständighet, som givetvis bör beaktas vid yrkesvalet, är, om man har övervägande läggning för

praktiskt eller teoretiskt arbete!

Det är klart, att den, som är utpräglad opraktisk och obehändig, inte bör välja något yrke, där just den praktiska förmågan och händigheten äro givna förutsättningar för att kunna slå sig fram. Däremot är det inte så, att var och en, som har »läshuvud» eller god intelligens, bör slå in på ett yrke av mera teoretisk läggning. Har man samtidigt praktiska anlag, vilket ju ofta är fallet, kan det vara lika lämpligt att låta dessa avgöra valet; intelligensen har man ofta stort behov av även i det praktiska arbetet, t. ex. inom hantverk eller husligt arbete.

Svårt är det för den, som har utpräglad studiebegåvning, att tvingas in i ett enformigt arbete, som ej alls tar krafterna i anspråk. Men den, som utan förutsättningar för teoretiska studier drives fram år efter år från den ena examen till den andra, har det inte mycket bättre. Om man ständigt ställs inför uppgifter, som äro för svåra och som man ej klarar *bra*, är detta något, som minskar självförtroendet och därmed i viss mån förmågan att göra sitt bästa. Långt bättre är i många fall att få den goda start i livet, som utgöres av en verkligt gedigen utbildning i ett praktiskt yrke, byggd på en så god grund av allmänbildning som möjligt.

Att det andliga arbetet i sina högre former bör skattas högt både på grund av sin betydelse för det stora hela och på grund av den utveckling, det ger åt den enskilda människans andliga krafter, skall icke förnekas. Men det har länge funnits och finnes kanske ännu på många håll en viss benägenhet att i förhållande till sådant slags arbete, som huvudsakligen består i tämligen lätta skriv- och räkneuppgifter, underskatta sådana yrken, som medföra huvudsakligen praktiskt arbete, t. ex. sömmerskans eller kokerskans. Likväl ställa dessa yrken ofta vida större och mångsidigare krav på den, som där vill prestera ett förstklassigt arbete.

Föreställningen, att de praktiska yrkena skulle vara mindre »fina», har nog mer och mer försvunnit, i samma mån som många av deras utövare ryckt fram till ledande ställningar i samhället. Den lever dock kvar hos

många och föranleder ofta nog ett yrkesval, som alls inte främjar det man syftar till, nämligen god förtjänst och tillfredsställelse i arbetet.

De praktiska yrkena ha åter börjat komma till heders. Till de praktiska påbyggnader på folkskolan, som vi ha i våra verkstads-, lärlings- och yrkesskolor samt praktiska mellanskolor, söker sig varje år ett stort antal ungdomar. Genom den praktiska och teoretiska utbildning, som där gives, höjes både yrket och arbetaren. För den, som är duglig och energisk, ligger vägen klar att genom praktik och fortsatta studier nå fram även till mera ledande ställningar.

Inom flera praktiska områden är det f. ö. ofta brist på verkligt goda ledare, som äga såväl praktisk inblick och erfarenhet i yrket som tillräcklig allmänbildning och ledarebegåvning.

Något om skolor.

Till ledning vid val av fortsatt skolgång efter folkskolan lämnas här en kort redogörelse för de möjligheter som erbjuda sig inom Stockholm. Tabellen över skolsystemet med förklaring å sid. 14—15 ger en överskådlig bild av antalet läroår vid olika skolor och visar när övergång lämpligast bör ske. Rörande bästa utbildningsvägar för olika yrken hänvisas till resp. yrken.

A) *Fortsättningsskola* för husligt arbete.

B) *Folkskolans högre avdelning* (klass 8), 1) huslig linje, 2) handelslinje.

C) Vid sidan av den *hushållstekniska mellanskolan* (se sid. 16, 43) kommer att finnas en 1-årig kurs, som skall vara så ordnad, att flickor, vilka gått två år i mellanskolan eller genomgått folkskolans åttonde klass, där kunna vinna inträde för att under ett år ägna sig huvudsakligen åt praktiskt arbete i form av sömnad, matlagning och barnavård.

A) *Verkstads-, lärlings- och yrkesskolor* för 1) sömmerskor (klädnings- och pälssömnad), 2) hattmodister, 3) husligt arbete, 4) expediter, [5] urmakare, 6) guldsmeder, 7) tapetserare, 8) instrumentmakare, 9) möbelsnickare].*)

B) *Stockholms stads handelsskola* (Borgarskolans handelslinje).

Förutom dessa finnas flera *enskilda av stat och kommun understödda*

*) I skolorna för urmakare, guldsmeder, tapetserare, instrumentmakare, möbelsnickare finns visserligen intet formellt hinder för flickor att komma in, men på grund av det stora antalet manliga sökande, åt vilka givits företräde, har det i praktiken visat sig vara synnerligen svårt för flickor att vinna inträde i dessa skolor, och äro utsikterna för dem att på denna väg skaffa sig utbildning i ifrågasvarande även för kvinnor passande yrken, alltså mycket små.

Fortsatt utbildning inom folkskolan.

Skolor som bibringa yrkesutbildning.